

gIR

broj 6
ožujak 2004.

lasilo invalida RADA ZAGREB

SRETAN USKRS

Sadržaj:

Pravno savjetovalište.....	3
Rad aktivista.....	4
Fizikalna terapija.....	5
Klupske aktivnosti.....	6
Izlet.....	8
SDIR.....	9
Skupština HSIR.....	10
Savjeti.....	12
Recept.....	12
Pjesme.....	13
Veseli kutić.....	14
Oglas.....	15
Obavijest.....	16

Izdavač:

UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREB

adresa:

SAVSKA 3, 10000 ZAGREB

uređivački kolegij:

MARIJA TOPIĆ, JOSIP FIJAČKO, STJEPAN ČEHULIĆ,
IVICA LAZIĆ, KRUNO NOVAK, ANAMARIJA LAZIĆ

kontakt telefon: 01 4829 392; 4829-119

e-mail: uir@uir-zagreb.com

web: www.uir-zagreb.com

tisak: Novel centar d.o.o.

UVODNIK

Poštovani čitatelji!

Prošla je prva godina izlaska našeg Glasila.

Uz veliki trud nas svih amatera u tom radu nadamo se da smo opravdali Vaše povjerenje i da ste zadovoljni takvim načinom informiranja o našim aktivnostima i planovima.

Isto tako Vas obaviještavamo da je ova godina za rukovodstvo Udruge izborna i toplo se nadamo da će novo izabrano rukovodstvo nastaviti sa planiranim aktivnostima.

I dalje molimo sve naše čitatelje da daju doprinos svojim tekstovima, mišljenjem, oglasima i komentarima koje bi objavili u Glasilu. Također možete postaviti pravna pitanja na koje će pravnik odgovoriti u slijedećem izdanju.

Na kraju Vam cijelo uredništvo želi sretan Uskrs!

Uredništvo

PRAVNO SAVJETOVALIŠTE

U 2001. godini organizirano je pravno savjetovalište u prostorijama Udruge invalida rada Zagreba u Zagrebu, Savska 3.

Pravno savjetovanje se održava u pravilu svake srijede od 17 do 19 sati.

Osvrćući se na dosadašnji rad savjetovališta zabilježeno je da su u 2002. godini isto posjetila i zatražila pravni savjet 352 invalida, a u 2003. godini savjet je zatražilo 460 invalida.

Kako je savjetovalište saživilo sa potrebama našeg članstva govori podatak da su u razdoblju od 01. siječnja 2004. godine do 03. ožujka 2004. godine pravni savjet tražile 132 invalidne osobe.

Razvrstavajući razloge zbog kojih se traže pravni savjeti uočena je slijedeća struktura upita:

1. Upiti u svezi utvrđivanja stupnja tjelesnog oštećenja i pogoršanja ranije utvrđenog stupnja tjelesnog oštećenja postavljeni su u oko 45% slučajeva.
2. Upiti u svezi utvrđivanja prava po preostaloj radnoj sposobnosti, profesionalnoj i općoj nesposobnosti za rad, odnosno invalidskoj mirovini, postavljeni su upiti u oko 27% slučajeva.
3. Upiti u svezi sa beneficijama koje proizlaze iz stanja navedenih u točki 1. i 2. postavljeni su u 18% slučajeva.

4. Ostali upiti postavljeni su iz materije imovinskog prava, obiteljskog prava i nasljedno pravnih odnosa, te ostalih prava koje zanimaju članove Udruge, ali i drugih osoba koje članovi preporuča.

Analizirajući navedene pokazatelje neupitna je potreba opstojanja pravnog savjetovališta za članove Udruge i druge osobe na koji oni upute, a dosadašnji rad je opravdao uložena sredstva i trud na zadovoljstvo članstva.

Izvjestio:
Davorin Batinić,
ožujak 2004. godine

Mirovinsko osiguranje

•*Utvrđivanje invaliditeta*

Prema članku 34. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 102/98, 127/00. i 59/01.) invaliditet postoji kada kod osiguranika, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem, nastane trajan gubitak sposobnosti za rad (opća nesposobnost za rad) ili se pak radna sposobnost trajno smanji više od polovicu prema tjelesno i psihički zdravom osiguraniku iste ili slične naobrazbe i sposobnosti (profesionalna nesposobnost za rad). U sustavu mirovinskog osiguranja postojanje invaliditeta svojim nalazom i mišljenjem

utvrđuju ovlaštene vještaci u područnim službama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO), a u sustavu socijalne skrbi prvostupanjska tijela vještačenja u Centrima za socijalnu skrb. Zakon o mirovinskom osiguranju osiguranim osobama za slučaj invaliditeta jamči pravo na invalidsku mirovinu, pravo na profesionalnu rehabilitaciju i pravo na naknadu za tjelesno oštećenje.

• **Mirovinski staž s povećanim trajanjem**

Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 71/99.) propisao je da se

invalidnim osobama koje su zaposlene, tj. osigurane kao osobe oboljele od paraplegije i reumatoidnog artritisa, te osobe kod kojih postoje funkcionalni poremećaji zbog kojih se ne mogu samostalno kretati bez uporabe invalidskih kolica - staž osiguranja računa s povećanim trajanjem (svakih 12 mjeseci računa se kao 15 mjeseci). Također im se snižava dobna granica za starosnu mirovinu i to po jednu godinu za svakih 5 godina staža osiguranja. Da bi se to pravo ostvarilo valja od službe vještačenja područne službe HZMO zatražiti utvrđivanje svojstva osiguranika invalidne osobe.

RAD AKTIVISTA UDRUGE

Ove godine u prosincu i siječnju, zbog navale za obnavljanjem članarine i godišnjih karata ZET-a za osobe s invaliditetom, naše članove koji ostvaruju to

• red za izdavanje godišnjih karata ZET-a

pravo, bilo je potrebno maksimalno angažirati se uz našu vrijednu zaposlenicu Anamariju Lazić. Tako su u pomoć uskočili članovi Upravnog odbora aktivisti: Ljerka Bortek, Josip Fijačko i Stjepan Čehulić te kao i uvijek požrtvovana naša predsjednica Marija Topić. Radilo se bez pauze, u prizemlju gdje je to uobičajeno i u prostoru Kluba na polukatu, a u susret nam je izašla naša krovna organizacija ZSOIH nakon što su se stanari zgrade žalili na preveliku gužvu. Stoga su nam omogućili raditi u prostoriji za sastanke u prizemlju gdje je naš ročnik, koji kod nas služi civilni vojni rok, Marko Somodija također pripomogao u tom udarnom periodu, izdavanjem karata. Na taj se način spriječilo dulje čekanje u prostoru koji je ionako premalen za normalno obavljanje rada Udruge. Ovim putem im se zahvaljujemo na razumijevanju.

• ročnik Marko Somodija

Kod otvaranja našeg sadašnjeg klupskog prostora prije 4 godine, dr. Zvonimir Šostar ispred Gradskog poglavarstva - ureda za zdravstvo, rad i socijalnu skrb, dao nam je obećanje da ćemo dobiti adekvatan prostor 6 mjeseci nakon tog otvorenja. Na žalost, to obećanje do danas još nije ispunjeno. Mi i dalje čekamo i živimo u nadi da će se obećanje ispuniti u skorije vrijeme čime bi nam omogućili rješavanje nekih od naših problema.

*Izvijestio:
Stjepan Čehulić*

FIZIKALNA TERAPIJA

Zahvaljujući organizaciji ustanove "Bolnice u kući" na čelu sa g-dinom Zorislavom Bobušom oko 70 naših članova do sada je obavilo besplatnu terapiju u Ustanovi za zdravstvenu njegu u kući u Domu zdravlja u Runjaninovoju.

• fizikalna terapija

Bilo je potrebno javiti se u Udrugu radi upisa za terapiju i prema rasporedu otići na terapiju. Kako je došlo do određenih poteškoća u rasporedu i samom javljanju, dogovoreno je da se naši članovi javljaju direktno kod fizioterapeutkinja radi upisa i dogovora oko termina za terapiju kako bi bio što kraći put do ostvarenja istog.

Potrebno je samo otići u Dom zdravlja sa članskom iskaznicom Udruge i ponijeti neke svoje nalaze na temelju kojih se određuje terapija. Tamo rade dvije vrlo ljubazne fizioterapeutkinje, Miroslava i Ljiljana, koje će Vas iznenaditi svojom pristupačnošću.

Dakle, ne oklijevajte, javite se u DOM ZDRAVLJA u Runjaninovu u podrum sa članskom iskaznicom i nalazima, bez uputnice.

Stjepan Čehulić

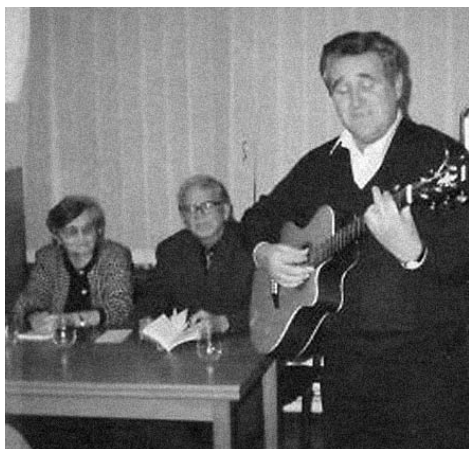
KLUPSKE AKTIVNOSTI

Nša Udruga je koncem 2003. godine dobila na civilno služenje vojnog roka: jednog ročnika pa je sada naš Klub uz dežurstvo tog ročnika otvoren svaki dan od 15-20 sati.

Ovom prilikom obaviještavamo naše članove da se mogu u Klubu svakodnevno družiti uz aktivnosti koje se u Klubu mogu provoditi: gledanje TV, igranje šaha, pikada, kartanja popularne bele i slično.

Uobičajeno je od ranije da se četvrtkom događaju neka organizirana druženja pa to provodimo i dalje. Tako smo u posljednje vrijeme imali nekoliko vrsta uspješnih organiziranih druženja od kojih ću navesti neke najzanimljivije.

Oko Božićnih blagdana gosti su nam bili pjesnici bračni par Barbara i Franjo Friščić koji su nam već bili gosti i prošle godine, ali

- pjesnici Barbara i Franjo Friščić
- glazbenik Martin Srpak

su nam se ljubazno odazvali i ovaj put. Ovom prigodom su nam predstavili svoju zajedničku šestu knjigu zbirku pjesama "Stazom duge". Glazbenik, g-din Martin Srpak ih je i ovaj puta popratio svojom svirkom na gitari i pjesmama koje je skladao na tekst naših pjesnika Friščića, ali je otpjevao i nekoliko međimurskih u vlastitom aranžmanu.

03. veljače proslavljen je rođendan naše članice i vrijedne suradnice g-đe Ljerke Bortek na kojem se okupilo nekoliko najbližih suradnika i prijatelja-ica.

- rođendanska čestitka g-đi Ljerki Bortek

• detalj iz skeča "Audicija"

05. veljače održana je večer poezije uz sudjelovanje naših članova i pjesnika g-dina Stjepana Leša i g-dina Stjepana Čehulića.

12. veljače bila je prezentacija na temu ljekovitog bilja na kojoj su bili predstavljeni proizvodi Aloe vere uz iznimno dobru prezentaciju g-dina Pölhezsolta i g-đe Lidije Severović.

19. veljače organizirano je zabavno druženje uz predstavu skeč "Audicija" u kojoj su sudjelovali članovi Maksimirske dramske grupe "Vedra lica s ravnica". Uz klavirsku pratnju g-đe Ljerke Koščak te režiju i vodstvo g-đe Marije-Bebe Molnar proveli smo divnu večer uz pjesmu, zabavu i smijeh koji nam svima nedostaje.

04. ožujka održana je večer poezije uz sudjelovanje g-đice Marije Klasiček i g-dina Mladena Hruškovca.

11. ožujka održano je predavanje na temu "Zdravlje - ogledalo Vaše duše" sa predavačicom g-đom Vesnom Weinacht, psihologinjom.

Zahvaljujemo svim sudionicima i posjetiteljima na dosadašnjim odazivima, a u buduće ćemo nastojati proširiti interes zanimljivim temama i na ostalo članstvo.

*Izvijestio:
Josip Fijačko*

IZLET ZA VALENTINOVO

Prvi ovogodišnji izlet Udruga je organizirala u Crikvenicu 13. 14. i 15. veljače 2004. godine, a povod je bio Valentinovo.

Krenuli smo iz Zagreba 13.02. u 14 sati. Vozila nas je agencija "Črljenec" svojim velikim i udobnim autobusom sa 58 mjesta i sve je bilo popunjeno. Vožnjom preko Gorskog kotara stigli smo u Crikvenicu u 17 sati gdje nas je ljubazno osoblje dočekalo okrijepom (fritulama i šampanjcem). Nakon smještaja u hotel išli smo u razgledavanje Crikvenice. Poslije večere svaki je po svom izboru odmarao, šetao ili kartao.

U subotu nakon doručka krenuli smo za Lovran. Dolaskom u Lovran, zapeli smo u prometu radi raskopanih ulica. Zahvaljujući spretnosti našeg mladog vozača našli smo se na drugom kraju Lovrana, ali nismo mogli natrag te smo silom prilike krenuli prema Učkoj. Taj put trajao je 2 sata i tako smo neplanirano imali prilike vidjeti jedan dio Istre na putu do Opatije. Dolaskom u Opatiju u 13 sati uključili smo se u povorke maškara. U tom općem veselju svatko je našao svoju

• naši članovi za večerom

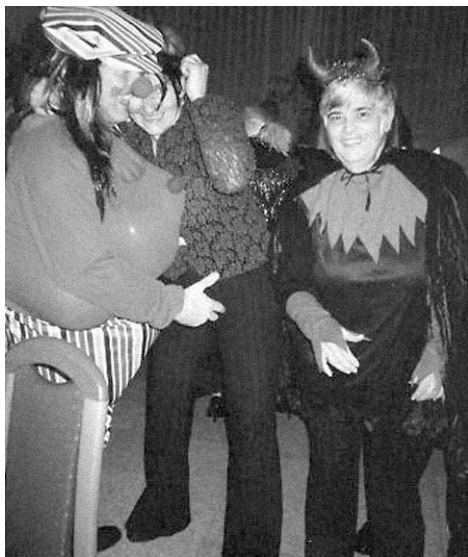
zanimaciju. U 16 sati krenuli smo u Crikvenicu. U hotelu smo večerali nakon čega smo proslavili Valentinovo uz ples pod maskama u koji su se svi uključili, a neki od naših članova i vrlo dobro maskirani. Zabava je trajala do dugo u noć.

U nedjelju poslije doručka krenuli smo za Rijeku. U Rijeci smo obišli crkvu "Majke Božje Trsatske" u kojoj smo prisustvovali na misi nakon čega smo ručali, a popodne smo iskoristili za slobodno razgledavanje Rijeke. U 17 sati krenuli smo za Zagreb u koji smo stigli u 19,30 sati.

Sve vrijeme našeg putovanja bilo je veselo i zabavno.

Obzirom na sveopće zadovoljstvo svih nadamo se skorom takvom druženju.

Marija Topić

• naši članovi u plesu pod maskama

AKTIVNI SPORTAŠI SDIR-A

U mjesecu ožujku održano je Prvenstvo Zagreba u stolnom tenisu i streljaštvu, a i kuglašima u mjesecu svibnju završava Liga kad će se znati njihov konačni plasman.

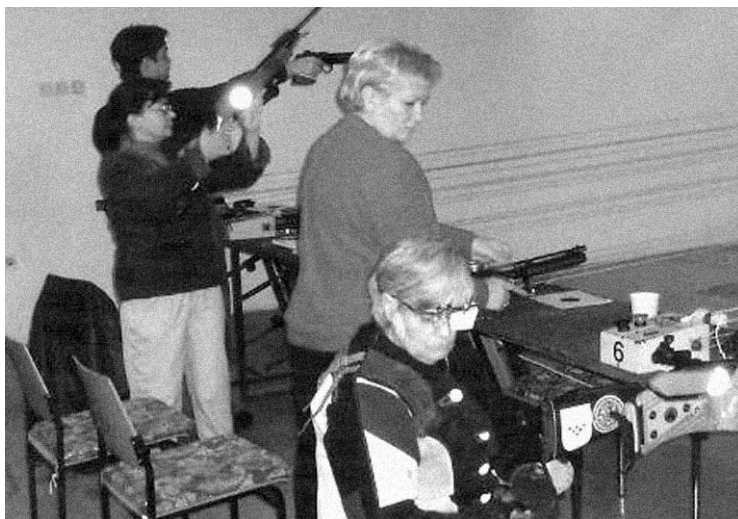
Ekipe grada Zagreba u stolnom tenisu učestvovala je na Prvenstvu Hrvatske u Vinkovcima. Članica Sportskog društva invalida rada Vukosava Jurčić, koja je u sastavu ekipe Zagreba, osvojila je dvije zlatne medalje - jednu u pojedinačnom plasmanu, jednu u Open-u. Ekipe Zagreba također je osvojila I mjesto.

Bravo Vukice! Čestitke na uspjehu sa željama da tako nastaviš i dalje.

Od sedam strijelaca koji su nastupili na Prvenstvu Zagreba, šest ih se izborilo i pripremaju se za nastup na Prvenstvu Hrvatske, koje će se održati 20. ožujka u Zagrebu, u Domu Sportova: Sonja Čuček, Milena Zaviša, Smilja Batina, Dolores Štefančić, Dragutin Palavra, Ivica Lazić.

Naši članovi kuglaši koji nastupaju za ekipu UIR-a sada su trenutno na II mjestu u II ligi Hrvatske - Centar. Bravo momci!

*Izvijestio:
Ivica Lazić*

• Smiljka Batina, Milena Zaviša, Sonja Čuček

SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA INVALIDA RADA

U Zagrebu je 20 veljače 2004. godine održana Izborna skupština Hrvatskog saveza invalida rada. Na sjednici je bilo prisutno 40 zastupnika od izabranih 45. Tu je prezentirano Izvješće o radu u periodu za protekle četiri godine koje su zastupnici u Skupštini prihvatili jednoglasno.

Prijedlog novog Statuta HSIR-a koji je bio na javnoj raspravi od 18. sjednice Predsjedništva Hrvatskog saveza invalida rada, koja je održana 09. listopada 2003. godine u Puli, prihvaćen je s 38 glasova "za" i samo dva glasa "protiv". Ovim Statutom

Hrvatski savez invalida rada promijenio je ime u Hrvatski savez udruga invalida rada.

Nakon usvajanja Statuta dana je razrješenica svim dosadašnjim članovima tijela Skupštine. Zatim se pristupilo izboru novih tijela Skupštine. Izabran je novi (stari) predsjednik gospodin Josip Petrač i to jednoglasnom odlukom.

Na prijedlog Predsjednika za dopredsjednike, većinom glasova, izabrani su dosadašnji dopredsjednici gospodin Ante Štulić (UIR Rijeka) i gospođa Marica Mirić (Zagreb), a za članove Predsjedništva

izabrani su: Ivica Korov (UIR Belišće), Vesna Cerovečki (UIR Daruvar), Marija Topić (UIR Zagreb), Luka Glavan (UIR grada Pule), Branka Pažur (UIR grada Siska), Jasmina Polak (UIR grada Slavonskog Broda), Zorislav Bobuš (Zagreb), Nikša Sinovčić (UIR grada Splita), Ivica Lazić (UIR Zagreb) i Stjepan Jerec (UIR grada Varaždina).

Za članove Nadzornog odbora, većinom glasova, izabrani su Zdravko Škoro (UIR grada Osijeka), Dubravko Sopek (DIR Krapina) i Nevenka Bakarčić (UIR Rijeka), a za zamjenike izabrani su Mijo Baketarić (UIR Požega), Branko Matulović (UIR Šibensko-kninske županije) i Ivanka Srpak (UIR Međimurske županije Čakovec).

Jednoglasno je usvojen prijedlog da se izrade nove članske knjižice koje će biti i na engleskom jeziku za lakšu uporabu u inozemstvu. Također je usvojen prijedlog da sve temeljne udruge u roku od šest mjeseci usklade svoje statute sa Statutom HSUIR-a.

Nakon Skupštine svi su članovi, zajednički, prisustvovali predstavi "TEŠTAMENAT" u Gradskom dramskom kazalištu "Gavella".

Josip Petrač

BAKINI SAVJETI

Blato i snijeg

Blato i snijeg ostavili su ružne tragove na kožnim cipelama i čizmama. Prvo ih istrljajte polovicom luka, a zatim ulaštite mekanom krpom.

Protiv hrđe

U kutiju s alatom stavite nekoliko komada bijele školske krede. Ona upija vlagu i tako sprečava stvaranje hrđe.

Proliveno ulje

Ako slučajno prolijete ulje po podu, ne pokušavajte ga oprati vrućom vodom nego odmah pospite proliveno mjesto šakom kukuruznog brašna. Kad se ulje posve upije, pokupite smjesu i operite pod hladnom vodom.

Lijek za probavu

- 1/4 kg suhih smokava
- 1/4 kg suhih šljiva
- 5 dag seninog lišća

Sve zajedno samljati i praviti male kuglice i ostaviti ih u staklenoj posudi. Jest i uz svaki obrok po jednu kuglicu.

Odabrala: Milena Zaviša

RECEPT

Kiflice

- u 3 dcl toplog mlijeka staviti 1 žlicu šećera i 1 germu (svježju)
- pustiti da se digne
- dodati u to 3 dcl tople vode, 2 dcl ulja, 1 žlicu soli i 1 kg mekog brašna
- ostaviti stajati 15 min.
- razdijeliti u 4–6 lopti
- svaku razvaljati i razrezati na 8 komada i filati sa sirom i šunkom (naribanim)
- rotati i napraviti kiflicu
- protvan namazati uljem, staviti kiflice premazane jajetom
- ostaviti ih da odstoje pola sata
- peći na 200°C oko 25 min.

PJESME

PRAVICA

Pravica, pravica, o kakva to si
svaki te išče se stoboj grozi.
Ali ak je čovek od čoveka jači
kožu mu guli z Bogom ga plaši
kak konja celi život jaši.

Te duše poštene na sam raj nahčene
znoj nam prodajeju pod parfeme.
prsti i prsa su zlatom im puni
od praznih želuca, od krvavih žuli
i još cviliju da ih taj lačni guli.

Ni ti Bogek siromaka ne glediš,
vu te se ufa od njega bežiš.
Noge si je do kolena podrli,
ruke do lakta razdrli
niti za grob si ni nakopal, je vmrl.

Zde mu je dobro, vu miru spi, ali to tak ni
groba nema pa kak v peklju gori.
I tam senja kak negdo nit nogu ne digne
svojim vonjem si plac zgradi,
k takvome carstvu ni slučajno da gdo prismrdi.

Srama nema niti ga kaj vu duši tiši,
pred oltarom v prvem redu sedi,
još tak milo Kristuša gledí
dok toliko bokcov za vratami kleči.
Pravica, pravica, gdo te je zmisllil, čija si ti.

*Stjepan Leš
Zagreb, Male putine 12*

SELO MOJE MALO

Selo moje malo,
kako me srce k tebi vuče,
raširi bukove grane,
zamiriši ljubkama plavim
zapjevaj mi uspavanku
kao nekad,
kad sam dijete bila,
pa neka mi se
napnu grudi od miline
nek me tuga mine
za tobom,
selo moje mao
i djetinjstvo što ga
provedoh sa tobom.

*Odabrala:
Milena Zaviša*

VESELI KUTIĆ

Došavši do portira u hotel,
mladić i djevojka zatraže sobu.

- Vjenčani? - pita portir.
- Svakako, oboje.

Pijani gost žali se konobaru:
"Ova juha nije ni za svinje".
"Ma nema problema,
sad ću donijeti jednu koja jeste".

* * *

Optuženik za pokušaj ubojstva svoje punice sluša odluku sudske kazne.
Sudac će: "Ovaj put dat ćemo Vam još jednu šansu".

OGLASI

Pomoć u razmjeni iskustava

Suprug je bubrežni bolesnik sa dijagnozom: Insuffijencija reh.chr.

Kako ta bubrežna bolest progresivno napreduje, nastojimo je usporiti, prilagođenom prehranom i načinom života.

Teško dolazim do literature i pravih informacija te stoga molim bolesnike sa takvom dijagnozom ili članove njihovih obitelji da mi se jave zbog razmjene iskustava i informacija.

Đurđa, Zagreb
tel: 01/3028415

OBAVIJESTI

Uvoz osobnih vozila

Odluka Vlade RH o naknadi dijela sredstava pri uvozu osobnog automobila u visini plaćenog poreza na dodanu vrijednost za 2003. godinu NN 159/03. vrijedila je samo od 01.01. do 31.12.2003. godine, odnosno to pravo su mogli ostvariti samo one osobe s invaliditetom koje su u tom vremenu uvezli automobil, a imali smo utvrđenih 80% tjelesnog oštećenja funkcije organa za kretanje odnosno 100% ukupnog tjelesnog oštećenja.

Oslobođenje od godišnjeg poreza na osobni automobil mogu ostvariti samo one osobe s invaliditetom koje su prilikom uvoza tog automobila bile oslobođene od plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost.

Izleti

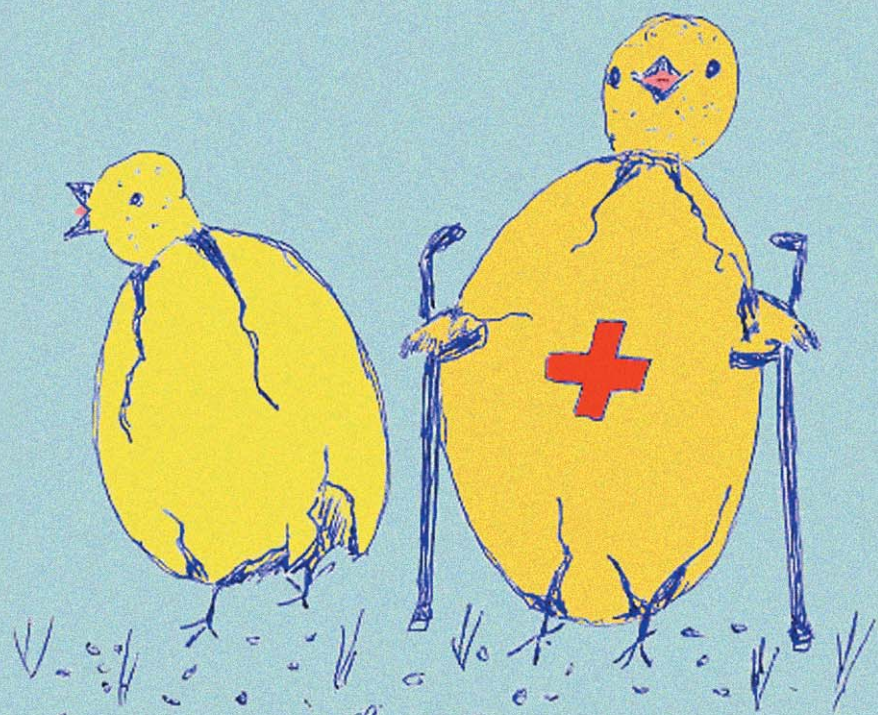
Udruga organizira za sada 2 izleta u skorije vrijeme:

- Međugorje, 16-17-18.04.2004. godine
- Lourdes/Paris, 21-28.05.2004. godine.

Svi zainteresirani neka se jave na naše brojeve telefona.

Ljetovanje

Kao i svake godine, i ove ćemo godine nastojati organizirati što povoljnije ljetovanje za naše članove i njihove obitelji. Obzirom da je tek početak godine, pripreme su u tijeku, svi zainteresirani neka se jave u mjesecu svibnju.

© 2006